

BLIXTEN

magasin

2021

#2 ETT MAGASIN FRÅN
JÖNKÖPING ENERGI
OM UTVECKLING OCH FRAMTID

SOMMARTIPS
FÖR **AKTIVA** FAMILJEN

FRAMTIDSYRKET
DRIFTTEKNIKER

FRAMTIDSSTADEN AI & IOT
CITY OF DREAMHACK

SOMMARPYSSSEL OCH
HÅLLBARHETSbingo
– FINA PRISER

INNEHÅLL

04 Framtidsyrket drifttekniker.

06 Familjesommar i JKPG.

09 Laga mat ute.

12 AI i den smarta staden.

04 DRIFTEKNIKER PÅ KRAFTVÄRMEVERKET **06** FAMILJETIPSEN FÖR SOMMAREN I JÖNKÖPING
09 LAGA MAT UTE **10** NOTISER **12** AI I DEN SMARTA STADEN

LEDARE

HALLÅ DÄR SOMMAR!

När jag skriver detta har sommarvärmen börjat smyga sig fram och jag hoppas att sommaren blommat ut i sin fulla prakt när du håller detta nummer i din hand. Jag hoppas att du med förväntan ser fram emot en härlig sommar. Det är i alla fall utgångspunkten för detta nummer.

På omslaget ser du glädjen i att vara aktiva tillsammans. Det finns flera roliga lekar och aktiviteter som ger energi utomhus, några av dem tipsar vi om i tidningen.

På tal om energi, vilken spännande tid vi lever i! Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland till år 2045 och det ska ske genom elektrifiering av ett flertal energitunga branscher. Samtidigt som hållbar bioenergi fortsätter vara ett ess i rockärmen. Utmaningarna som vi nu står inför kommer att bli

” Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland till år 2045 och det ska ske genom elektrifiering av ett flertal energitunga branscher. ”

annorlunda och givet megatrenderna, digitalisering och hållbarhetsfokus är jag övertygad om att allt fler nya aktörer och kunder involveras i energisystemet. Vi måste inse att allt inte är prövat tidigare och även om det är det kan dagens möjligheter ge nya resultat. Med nyfikenhet, vår kompetens och en öppenhet för innovation blir vi en del av det framtida energisystemet. Testa teknik, nya kunddrivna affärsmodeller, digitala lösningar i pilotprojekt. Ja, vi måste våga prova! Med det i bakhuvudet arbetar vi på Jönköping Energi för att erbjuda hållbara tjänster och produkter – nu och i framtiden.

För att klara vårt uppdrag behöver vi duktiga medarbetare som har kul på jobbet. Det är då bra saker händer. Och att Jönköping Energi är en bra arbetsgivare har

18 Omsorgsportalen lanseras.

KUNDSERVICE

036-10 82 20 | kundservice@jonkopingenergi.se

Öppettider juni–augusti

Måndag–fredag 08–16
(September–maj: Mån–tors 08–17, fredag 08–16)

Kundbesök

Just nu tar vi inte emot kundbesök.
Kontakta oss via telefon, mejl eller chatta med oss på jonkopingenergi.se så hjälper vi dig med dina frågor.

- Gilla oss på Facebook
- Följ oss på Instagram
- Ladda ner vår app!
Sök på Jönköping Energi.

KONTAKT

Jönköping Energi
Kjellbergsgatan 3
Box 5150, 550 05 Jönköping

036-10 82 00
www.jonkopingenergi.se

Ansvarig utgivare: Jessica Alaniessa Karlsson,
Ansvarsrådeschef Kundrelationer Jönköping Energi.

Design/produktion: Concret, Jönköping. **Foto:** (om inte annat anges) Concret.

Redaktion: Concret samt kommunikationsavdelningen Jönköping Energi,
Linda Svensson, Elin Nordström och Marie Tigerberg.

Tryck: Taberg Media Group, Taberg. **Upplaga:** 66.000 ex.
Utgivning tre gånger/år. Citera oss gärna, men ange källan.

MILJÖ

Vi är ett miljöföretag som värnar om vår närmiljö. Vår verksamhet är ISO 14001-certifierad. Blixten Magasin är tryckt på Svanenmärkt papper.

URSPRUNGSMÄRKNING

Den el vi säljer till våra kunder kommer från förnybara energikällor som vind, vatten och bioenergi.

14 CITY OF DREAMHACK **15** IOT – VAD ÄR DET? **16** SOMMARPYSSEL – KORSORD MED FINA PRISER
18 NU LANSERAS OMSORGSPORTALEN **19** FRÅN SOLPANEL TILL HUSHÅLLSEL **20** HÅLLBARHETSBRINGO – VINN ELCYKEL

vi fått bevis för på flera sätt, nu senast genom utmärkelsen Excellent Arbetsgivare 2021*. Då ställer du dig kanske frågan, hur är det att jobba hos oss? Det svarar Karl och Daniel på i en intervju i tidningen. De arbetar med driften på Kraftvärmeverket Torsvik, ett minst sagt energifyllt yrke för att bidra till hållbar leverans av värme och el, en yrkeskår vi ser att framtiden kommer behöva fler av.

Ett hållbart samhälle skapar vi tillsammans. I detta fullmatade nummer hittar du ett hållbarhetsbingo på sista sidan. Fyllt med olika aktiviteter för en mer hållbar vardag att fylla i under sommaren – med chans att vinna en elcykel. Ingen kan göra allt, men alla kan göra något.

Trevlig sommarläsning! ■

Fridolf Eskilsson, vd Jönköping Energi

” Med nyfikenhet, kompetens och öppenhet blir vi en del av det framtida energisystemet. ”

* LÄS MER OM UTMÄRKELSEN PÅ JONKOPINGENERGI.SE/JOBB

Karriärstipset

FRAMTIDSYRKET DRIFTTEKNIKER

”VARIATION, UTMANING OCH UTVECKLING”

På kontrollrummets skärmar fladdrar siffror förbi. Alla kraftvärmeverkets processer övervakas.

Externa anläggningar kan styras från distans och kopplas in efter behov.

– Den centrala delen i vårt arbete är att skapa lagom mycket effekt i förhållande till hur mycket som Jönköpingsborna behöver. När alla stiger upp och duschar på morgonen måste effektpusslet redan vara lagt. Lyckas vi tajma topparna är det stora effekter, pengar och miljö att spara. Jobbet är fantastiskt, du utvecklas hela tiden. Det finns ständigt nya utmaningar i våra processer för att försörja en växande stad med el och värme, säger Daniel Johansson, skiftledare.

Vi träffar honom och enhetschef Karl Lindgren en helt vanlig arbetsdag.

– Vi bemannar dygnet runt alla årets dagar. Totalt 26 personer fördelat på sex olika skift, berättar Karl.

Varje dygn görs en grovplanering över hur driften ska se ut beroende på årstid, väder och förväntad förbrukning.

– Processen är såklart starkt automatiserad, men den kräver mänsklig parering för att driften optimalt.

”Kraftvärmeverket erbjuder en unik möjlighet att jobba med stora processer, som påverkar människors vardag.”

Sedan händer det ofta saker under dagen.

– När något går sönder larmas kontrollrummet. Vi jobbar då nära mekaniker och underhållspersonal för att kunna avhjälpa felet så snabbt det går, berättar Daniel.

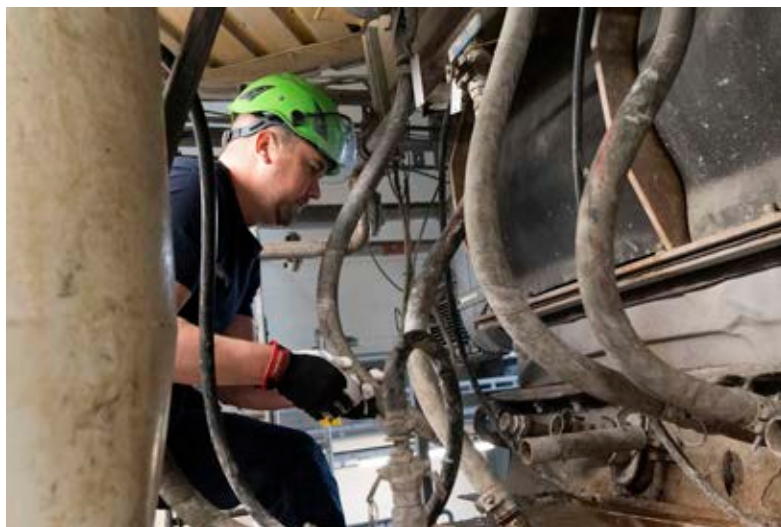
KONTROLL AV ALLA PROCESSDELAR

En annan viktig arbetsuppgift är den dagliga tillsynen genom rondering.

– Vi har alltid personer ute i processen för att se över viktiga delar. Vi går igenom varje anläggning, alla ytor, alla delar. Vi gör också

Den avfallseldade pannan matas med våra hushållssopor. Karl rondar och kollar att luckorna där återvinningsbilarna tömmer avfallet fungerar som de ska.

Komponentbyte i rökgasreningen genomförs dagligen under ronderingen.

I pannan används renat vatten.
Daniel tillför här salt i reningsprocessen.

En lucka uppe på toppen av bibränslesilon
behöver kontrolleras efter ett fellarm. Många trapp-
steg senare hittar Karl felet och åtgärdar direkt.

mycket avstämningar ihop med entreprenörer – om någon ska göra arbete i processen är det vår roll att se till att det går att genomföra säkert, berättar Karl.

Tänker ni mycket på att ni påverkar människornas vardag i Jönköping när ni står där och fixar den strulande pumpen?

– Visst är det ansvarsfullt. Jobbet känns angeläget och viktigt ur det perspektivet, säger Daniel.

– Kraftvärmeverket erbjuder en unik möjlighet att jobba med så här stor effekt i en process, säger Karl Lindgren.

STORT ARBETSKRAFTSBEHOV

Karl har varit på verket sedan 2015. Daniel sedan 2009. De beskriver ett varierat och spännande yrke.

– Det är absolut ett framtidsyrke för dig som är teknikintresserad. Vi har ett kontinuerligt stort behov av kvalificerad arbetskraft.

”Det är absolut ett framtidsyrke för dig som är teknikintresserad. Vi har ett kontinuerligt stort behov av kvalificerad arbetskraft.”

Kontrollrummet är alltid bemannat och Daniel kan härifrån ha överblick över hela processen i pannorna och i fjärrvärmesystemet.

De senaste åren har vi hela tiden haft behov av personer med rätt utbildning och rätt driv. Och vi ser inte att det behovet kommer att minska. Växer städerna så växer branschen och behovet av arbetskraft, säger Karl.

Teknikintresse och processkunskap är alltid en bra grund. Sedan är utbildning inom drift för kraft och värme viktigt.

– Sedan är våra stora processer så unika att väldigt mycket av arbetsuppgifterna lär du dig efter hand. Det är det som är så fascinerande med jobbet här på Torsvik – jag känner att jag lär mig något nytt hela tiden, säger Karl.

– Precis så. Du blir aldrig fullärd. Det finns så många olika system och processer att du kan fördjupa dig hur mycket du vill, säger Daniel. ■

HÅLL UTKIK
EFTER SPÄNNANDE TJÄNSTER:
JONKOPINGENERGI.SE/JOBB

BÄSTA TIPSEN FÖR FAMILJESOMMAREN I JÖNKÖPING!

Som ambassadör för signaturen Familjefredag på Instagramkontot @JKPG levererar Martina Bohl varje vecka tips på roliga familjeaktiviteter i och kring Jönköping.

— När benen är fulla av spring eller när energin är totalt bortblåst. När himlen är klarblå eller när regnet öser ner. Tips på vad man kan hitta på med barn behövs alltid!

Exklusivt för Blixten Magasin ger hon här sina bästa tips för sommaren 2021!

Remmalag på Visingsö.

På Jönköpings Länsmuseum kan barnen klä ut sig om de vill.

Stadsparken.

Polkagristillverkning, Gränna.

Troll i Råbyskogen.

DAGSUTFLYKT TILL GRÄNNA

”Att åka till Gränna och köpa polkagrisar är ett av sommarens måsten. Men i Gränna finns det så mycket mer att se och göra. Först och främst är det otroligt mysigt att bara strosa omkring i den lilla staden bland trähus och på kullerstengator. Ett tips är också att ta trapporna från centrum upp till Grännaberget där man kan njuta av både fin utsikt och god fika.

Strax utanför Gränna finns naturreservatet Girabäcken där det finns en liten strand för de badsugna, Tegnérornet med sina 144 trappsteg och utsikt över inte mindre än fyra landskap och givetvis Brahehus som är spännande för både stora och små.”

RÅBYSKOGEN

”Sugen på att dra till skogs? Råbyskogen strax utanför Skärstad är en perfekt liten utflykt för hela familjen. Här kan ni gå en runda på cirka två kilometer genom Bauertrösk skog och på mjuka stigar. Slingan är lagom lång och inte alltför kuperad så även de minsta benen orkar med. Vid det gamla torpet Hägnen finns grillplatser och en härlig yta för picknick.

Har du tur och tittar noga kan du faktiskt hitta ett av Bauers troll som står givakt uppe på sluttningen strax efter Hägnen, precis innan parkeringen. Håll utkik!”

STADSPARKEN JÖNKÖPING

”Det går knappt att tipsa om aktiviteter för barnfamiljer utan att nämna Stadsparken i Jönköping. Denna fantastiska oas mitt i stan. Här finns Jönköpings kommuns största lekplats, stora ytor att springa omkring på, grillplatser, fin utsikt, minigolf, café och kiosk, djurhagar, fågeldamm, ett friluftsmuseum och ett fågelmuseum där ni kan se en stor samling av fåglar och ägg.

Det går lugnt att spendera en hel dag i stadsparken utan att tröttna, här finns något för alla!”

SKATTJAKT PÅ VISINGSÖ

”Att ta färjan över till Visingsö kan för många barn vara ett äventyr bara det. Det går absolut bra att upptäcka Visingsö med bil, men det är något visst med att cykla på ön. I hamnen på Visingsö finns det cyklar att hyra. Sen är det bara att börja utforska denna spännande ö. Historiska kyrkor, en fantastisk ekskog, alpäckor, remmalag, ruiner och badstränder. Här finns även en spännande skattjakt som man kan gå när man vill. Cykla, gå eller åk bil till de fem olika stoppen, upplev ön, samla bokstäver och läs upp kistan. Ett spännande äventyr för hela familjen!”

HITTA UT

”Orienteringsäventyret 'Hitta ut' är ett perfekt sätt att få med sig hela familjen ut då letandet efter checkpoints kommer engagera liten som stor. Extra bra är att ni kan välja svårighetsgrad själva, för småbarnsfamiljen kanske de gröna kontrollerna kan vara att rekommendera då de oftast är lite lättare att hitta till. På hittaut.se finns all information och i sommar kan ni leta efter checkpoints i bland annat Huskvarna, Habo, Taberg och på Visingsö.”

JÖNKÖPINGS LÄNSMUSEUM

”Typ världens bästa save-it-for-a-rainy-day-tips, men självklart passar ett besök på Jönköpings Länsmuseum vilken dag som helst. Här finns den underbara utställningen Följa John där du kliver rakt in i den mjukaste Bauerskog du kan tänka dig. Bara fantasin sätter gränser bland mossor och älgar och barnen kan klä ut sig om de vill.

En annan superhärlig sak att göra på museet är att släppa loss kreativiteten bland pennor, penslar, papper och färg i den öppna verkstaden. Här kan du skapa själv eller lösa färdiga verkstadsuppgifter. Alltid fri entré och vägg i vägg med Stadsbiblioteket, toppenbra!”

Gisebo.

FOTO: MARTINA BOHL

Kivarps Gårdsmejeri i Habo.

Kivarps Gårdsmejeri i Habo.

Visingsö.

Bondberget.

FOTO: MARTINA BOHL

Energifyllda utelekar för sommarkvällen

- **Bäst i test**, plocka dina favoriter från succéprogrammet.
- **Musikquiz** med sommarplågor.
- **Galenpanna**, på med ett pannband, stick i ett kort som säger vem du är och ett var du är – sedan kan gissningsleken börja. Galet roligt.
- **Smakleken** – kan du identifiera kryddor, dryck frukt när du inte får se dem?
- **100 sekunder** – hur många frågor hinner du besvara på 100 sekunder?
- **Röda-vita-rosen** – skattjakt, lagspel och spänning i ett!
- **5-kamp** med säckhoppning, bankrårbowling, stafett, kasta prick och skottkärreace.
- **Mölkky**- eller kubturnering.
- **Tipspromenad**.

Martinas snabba sommarlovstips

Sänk ribban och låta det lilla få bli det stora. Ett äventyr kan alltid ligga just runt knuten, alldeles nära:

- **Ät mat utombus** – laga maten hemma men packa ner den och bege er till närmsta favoritställe och ät den där.
- **Gör en liten vandring** – ni behöver inte åka långt för att vandra. Våga vika av på ny stig i er närmsta skog och se vart ni hamnar.
- **Gör ett lekplatstest** – hitta till tre lekplatser ni aldrig tidigare besökt och låt barnen betygsätta dem.
- **Bibblan + gaming** – förutom att låna böcker på biblioteket kan du även låna både spel och konsoler där, let the games begin och skapa egna turneringar där hemma.
- **X-rundan** – digital tipspromenad som kombinerar promenad med kluriga frågor och som du kan gå närsomhelst. Finns även frågor anpassade för barn och frågorna byts ut med jämna mellanrum.
- **Bada skönt utombus** – det finns massvis med härliga badplatser runt om i kommunen. Vill du vara säker på att vattnet är skönt innan du hoppar i finns tre tempererade utombusbad: Attarpsbadet i Bankeryd, Brunstorpsbadet i Huskvarna och Kumlabybadet på Visingsö.

BONDBERGET

”Bondberget vid Öxnehaga kan vara ett av de smidigaste ställena om ni snabbt vill komma rakt ut i naturen. Ett naturreservat mitt i stan fast utan stadens brus, hur bra?! Kommer du med bil parkerar du enkelt vid Öxnegården och därifrån når du alla slingor. Det är bara att låta dagsformen bestämma hur långt ni ska gå. Den röda slingan på 2,5 km kan absolut rekommenderas om man har mindre barn med sig. Den är lagom lång, inte så krävande och avslutas med ett perfekt fikaställe med fin utsikt.

Vid parkeringen hittar ni även Naturens lekplats som är en rolig hinderbana för barnen.”

FIKA PÅ GÅRDSCAFÉ

”Att fika med hela familjen är ju så mysigt! Men kanske inte alltid så avslappnande om du har barn med spring i benen med dig. Då är gårdscaféer toppen! Dels för att man oftast kan sitta ute i en fin miljö men också för att det nästan alltid finns större ytor att röra sig på och utforska utan att störa övriga gäster. Några pärlor i trakten som passar bra för barnfamiljen är Rudenstams Gårdsbutik & Kafé i Kaxholmen, Flättinge Gårdscafé i Skärstad, Persgården på Visingsö och Kivarps Gårdsmejeri i Habo.” ■

INNE ATT LAGA MAT UTE!

FOTON: ALEXANDER STENFELDT

BANNOCK. Ett stekt bröd som görs på ungefär samma sätt som scones. Blanda de torra ingredienserna (mjöl, salt och bakpulver) i en återförslutbar påse. När det är dags att äta så häller du i lite vatten, stänger påsen och knådar. På så sätt slipper du kladdiga händer. Stek brödet i olja tills det blir gyllenbrunt. Lägg gärna i lite blåbär eller russin för lite extra smak.

Alexander Stenfeldt är född och uppvuxen i Tenhult och ambassadör på Instagramkontot @JKGP under vinjetten Outdoor Onsdag.

— Jag älskar att vara ute i skog och mark. Jönköping har så fantastisk natur att upptäcka.

Här ger Alexander sina bästa tips för utomhusmatlagningen — allt smakar ju så gott när det avnjuts ute i naturen! Följ förresten gärna Alexanders konto @detfria för mer inspiration och recept!

PYTTIPANNA. Potatis, lök, morot, palsternacka, svamp, korv eller vad du vill egentligen. Hacka allt hemma och stek tills grönsakerna mjuknat. Perfekt mat till många personer som enkelt tillagas på stekhäll. Serveras gärna med röd pesto eller annan god sås.

BANANPANNKAKOR. Blanda ägg, banan, havregryn, vaniljsocker och bakpulver till en smet och stek i smör. Serveras med ny-plockade blåbär och är den perfekta frukost-maten efter en natt ute. Det finns även super-smarta fodral i hårdplast att köpa till äggen, så går de inte sönder i packningen. Och vill du dra ner på vikten funkar såklart också äggpulver.

HALLOUMIFAJITAS. Stek halloumi, lök och paprika med kryddor och servera i tortilla med guacamole (som du förbereder hemma). Funkar såklart med kött eller kyckling också, men halloumi håller sig bättre en dag i ryggsäcken.

MER PLATS FÖR LEK I FRIAREDALEN

PRESSBILD

Du kanske har sett att delar av Friaredalen i Jönköping har varit avspärrad? Här har vi sedan början av året grävt ner en etapp av den nya fjärrvärmeledningen. En ledning som ska hjälpa till att förse framtidens Jönköping med värme. Snart tar vi bort avspärrningarna och bygger en ny lekplats tillsammans med Jönköpings kommun. Linbanor, rutschkanor, klätternät, broar, spel och gungor utlovas och det ska bli kul att öppna upp parken igen för alla leksugna sommarbarn!

LEDNINGSKOLL INFÖR SOMMARENS BYGGPROJEKT

FOTO: JÖNKÖPING ENERGI

Nytt staket, nya träd eller ny uteplats på gång?

Innan du sätter spaden i jorden är det viktigt att veta var kablarna för el, fiber och fjärrvärmeledningar finns, det vill säga beställa en ledningsvisning. Visningen är gratis, men vi ser helst att du aviserar oss minst fyra dagar innan önskad dag.

Tänk på att du är ersättningskyldig om du skulle råka skada en ledning.

Se mer på jonkopingenenergi.se/ledningsvisning

SOMMAR & SOL BADA I FJÄRRVÄRME- UPPVARMD POOL

Tack vare värmeöverskott i fjärrvärmesystemet har Jönköping Energi alltid lågt pris på fjärrvärmes under sommaren. Perfekt när du vill värma poolen för sköna dopp.

Fördelarna är många:

- Ljudlös uppvärmning
- Minimalt underhåll
- Hög effekt – snabb uppvärmning
- Miljösmart
- Inget köldmedium behövs
- Enkel installation som tar liten plats i pannrummet
- Prisvärt

AMIRS BÄSTA SOMMARTIPS FÖR ETT RENT JÖNKÖPING

PRESSBILD

Amir Faqiri är initiativtagare till Keep JKPG Clean. För det belönades han tidigare i år med Jönköping Energis pris Årets Goda Kraft 2020. Nu inför sommarsäsongen tipsar han om följande för att du också ska bidra i det viktiga arbetet med att hålla Jönköping rent:

- 1 Ta med dig hem det du tar med dig ut.
- 2 Gör till en vana att alltid ha ett par handskar och en påse med dig, då blir det enklare att plocka det skräp du ser i naturen, innan det blir ännu mer. Skräp föder skräp.
- 3 Berätta om konsekvenserna av nedskräpning för andra. Till exempel att skräp skadar djur och natur, kostar samhället mycket pengar och skapar otrygghet.

NEGATIVA ELPRISER NÄR UTBUDET ÄR STÖRRE ÄN EFTERFRÅGAN

Negativa elpriser (alltså att elpriset är lägre än 0) i samtliga Sveriges elområden inträffade under tre tillfällen 2020. Under påskhelgen 2021 var det dags igen under några timmar nattetid. Förbrukningen under dessa timmar var låg och samtidigt var det hög vindkraftsproduktion.

Precis som andra råvarumarknader beror priset på Elmarknaden på utbud och efterfrågan. Negativa elpriser uppstår när utbudet är större än efterfrågan och den el som produceras inte är möjlig att lagra eller reglera. Effekten av negativa elpriser för dig som kund varierar med vilket avtal du har. Totalt sätt blir elkostnaderna såklart lägre av negativa elpriser - inte minst eftersom förbrukningen är låg.

I takt med att den förnybara elproduktionen byggs ut i Sverige, genom framförallt vindkraft, kommer vi i framtiden ha mer rörliga priser, så också negativa.

HUR SER DIN SOLKALKYL UT?

Gör en snabb och enkel kalkyl på jonkopingenergi.se/solceller för att se hur mycket du kan spara genom att installera solceller. Solen tar bättre än du tror i Jönköping.

SKATTJAKT I CITY #MITTELSKÅP

FOTO: JÖNKÖPING ENERGI

Håll utkik efter vinnare i tävlingen #mittelskåp. Nytt för i år är att i samband med att vinnare presenteras i början av juli kommer en virtuell skattjakt i city lanseras. Bland gator och gränder kan du följa med till de spännande platser som bilderna på elskåpen visar. Initiativet är en förlängning av tävlingen #mittelskåp och är ett samarbete mellan Destination Jönköping och Jönköping Energi.

Läs mer om skattjakten på mittelskap.se

VATTNA SMART I SOMMAR

Vatten är en naturresurs som vi bör hantera varsamt. I en hållbar vardag är det viktigt att inte slösa på vatten. Här några smarta vattentips från sydvatten.se som stimulerar till att minska vattenanvändningen i din trädgårdsskötsel:

VATTNA MED VATTENKANNA

En vattenslang kan förbruka så mycket som 1000 liter per timme. Om du behöver vattna med dricksvatten är det bättre att använda vattenkanna. Du kan dessutom minska avdunstningen och spara vatten genom att täcka jorden med bark, kompost eller hö. Vattna på morgonen eller på kvällen.

PLANTERA INTE UNDER SOMMARTID

Tänk på att inte lägga nya gräsmattor eller plantera nya häckar under sommartid. Det kräver mycket bevattning och är mycket bättre att göra från september och fram till april.

LÅT GRÄSMATTAN VARA

Gräsmattan klarar av en långvarig torka. Tänk på att det kan gå åt så mycket som 150–350 liter om du har vattenspridaren eller vattenslangen igång i 20 minuter.

SAMLÄG REGNVATTEN I EN TUNNA

Om du bor i hus kan du ställa en tunna under takrännan. Du kan använda det uppsamlade vattnet till att vattna dina trädgårdsväxter, putsa fönster eller annat. Då kan du också glädja dig över att vattnet inte kostat dig någonting.

TA HAND OM POOLEN

Fyll poolen sakta och nattetid. Se också till att poolen är tät och att reningen fungerar så att du inte behöver fylla den mer än en gång per säsong. Genom att täcka över poolen minskar du dessutom avdunstningen av vatten.

Energi, sport och livsmedel

”AI SPELAR EN VIKTIG ROLL”

Artificiell intelligens (AI) eller maskinintelligens är förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors och andra djurs naturliga intelligens, främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera. Det är också namnet på det akademiska studieområde som studerar hur man skapar datorprogram med intelligent beteende.

– AI kan absolut vara självkörande bilar och spännande, banbrytande teknik. Men det är inte så mycket science fiction och robotar egentligen. Mer statistik, beräkningar och algoritmer. När e-handelsbolaget eller livsmedelsaffären riktar erbjudande till dig är det AI som använts för att räkna fram vad du kan tänkas vara intresserad av, säger Ulf Johansson, professor i datavetenskap på Tekniska Högskolan i Jönköping.

Anda sedan han 1991 gick en kurs i AI på Chalmers har han varit fast:

– Jag kände direkt att det var det häftigaste jag läst med alla coola algoritmer.

Efter studierna drev han eget i några år innan akademien lockade igen. Först högskolan i Borås där han höll sin första egna kurs i AI. På Tekniska högskolan i Jönköping har han varit sedan fem år tillbaka och har, tillsammans med sin professorskollega Niklas Lavesson, fått möjlighet att bygga en forskningsgrupp inom AI.

– Idag är vi 20 personer. Nu i dagarna examineras den första kullen studenter från vår masterutbildning i AI Engineering.

– Nästan all forskning som vi gör är i samarbete med näringslivet. Om någon har ett spännande uppslag till samarbete så lyssnar vi gärna, säger Ulf och nämner bland annat nära samarbeten med J-södra, Husqvarna, Saab Training, Gina Tricot och Ellos.

AI FÖR ATT FÖRSTÅ DINA KUNDER

Han beskriver en fascinerande resa i AI som begrepp.

– Då i början av 1990-talet pratade vi om AI som science fiction. Hur man skulle efterlikna mänskligt tänkande och arbetssätt. Nu går det mer mot att kunna lösa svåra problem med tekniker som någonstans har inspiration från naturen eller den mänskliga hjärnan. Det är mer öppet vad som är AI idag.

Den forskning som bedrivs på Tekniska högskolan har framförallt sin bas i datadriven AI – dvs baseras på stora datamängder som samlats in och bearbetas med en algoritm.

– Handelsföretag har data om sina kunder och vill ge ett bra erbjudande. Då hade man förr i tiden kundklubbar där alla fick samma erbjudande. Nu används istället datadriven AI så att du får ett riktat erbjudande som matchar det som du är intresserad av. AI används för att förstå sina kunder.

SKRUVA HÖRNAN INÅT!

Ett annat stort tillväxtområde för AI är sportanalys.

”Överallt där det finns mycket sensorer, mycket data - där kan AI spela en viktig roll.”

– Där är huvudsyftet att se generella mönster. Baseball är den sport där det finns mest data och är mest gjort. En perfekt sport i statistikhänseende eftersom det är många isolerade moment att mäta. Fotboll och ishockey är inte riktigt lika långt framme.

– Både fotbollen och hockeyn har större utmaningar eftersom en match där är mer kontinuerlig. Inte så många ”spel i spelet” som i baseball. Men en sak som har studerats är data för inåt- respektive utåtskrivade hörnor i fotboll. Mönstret är att det är högre förväntat antal mål på inåtskrivade så det kan ju ses som en generell rekommendation.

Även hur den perfekta golfsvingen ser ut kan analyseras med AI.

– Mätdata från hur bollen flyger, klubbans vinkel, hastighet och hur duktigt spelare du är kan tillsammans generera fram hur svingen ”bör” se ut, berättar Ulf.

SPAMFILTRET SOM LÄR SIG

2021 definierar Ulf AI som ”att göra en uppgift maskinellt som hade ansetts kräva intelligens om det gjorts av en människa”.

– Datadriven AI handlar mycket om statistiska tekniker. Det som är häftigt är att när du väl hittat en fungerande algoritm är den överförbar. Alltså samma AI-algoritm kan användas för läkemedel, sport eller livsmedelshandel. Du har indata – kör den via AI-algoritmen – och får en utdata som är en slags förutsägelse av ny data.

Spamfiltret i din mailbox är ett bra exempel på en faktiskt relativt avancerad AI:

– Den ska ju hitta liknande meddelanden utan att det för den skull är exakt samma meddelande. Om den ska fungera

måste den kunna hantera exempel som den inte har sett innan. Inläringen sker efter hand och spamfiltret anpassar sig.

BÄTTRE SPEL-AI EFTERFRÅGAS

Utvecklingen går snabbt. Datan har exponentiell tillväxt, alltså dubblas.

– 90 procent av världens data är genererad de senaste två åren. När vi då skapar algoritmer som kan utnyttja det fullt ut så kommer även kraften hos algoritmen att vara exponentiell. När AI blir bättre på att göra ny AI än människan. Då kommer det att gå fort.

När är vi där?

– Om 50 år kanske ...

Finns det några branscher som är draglok i utvecklingen?

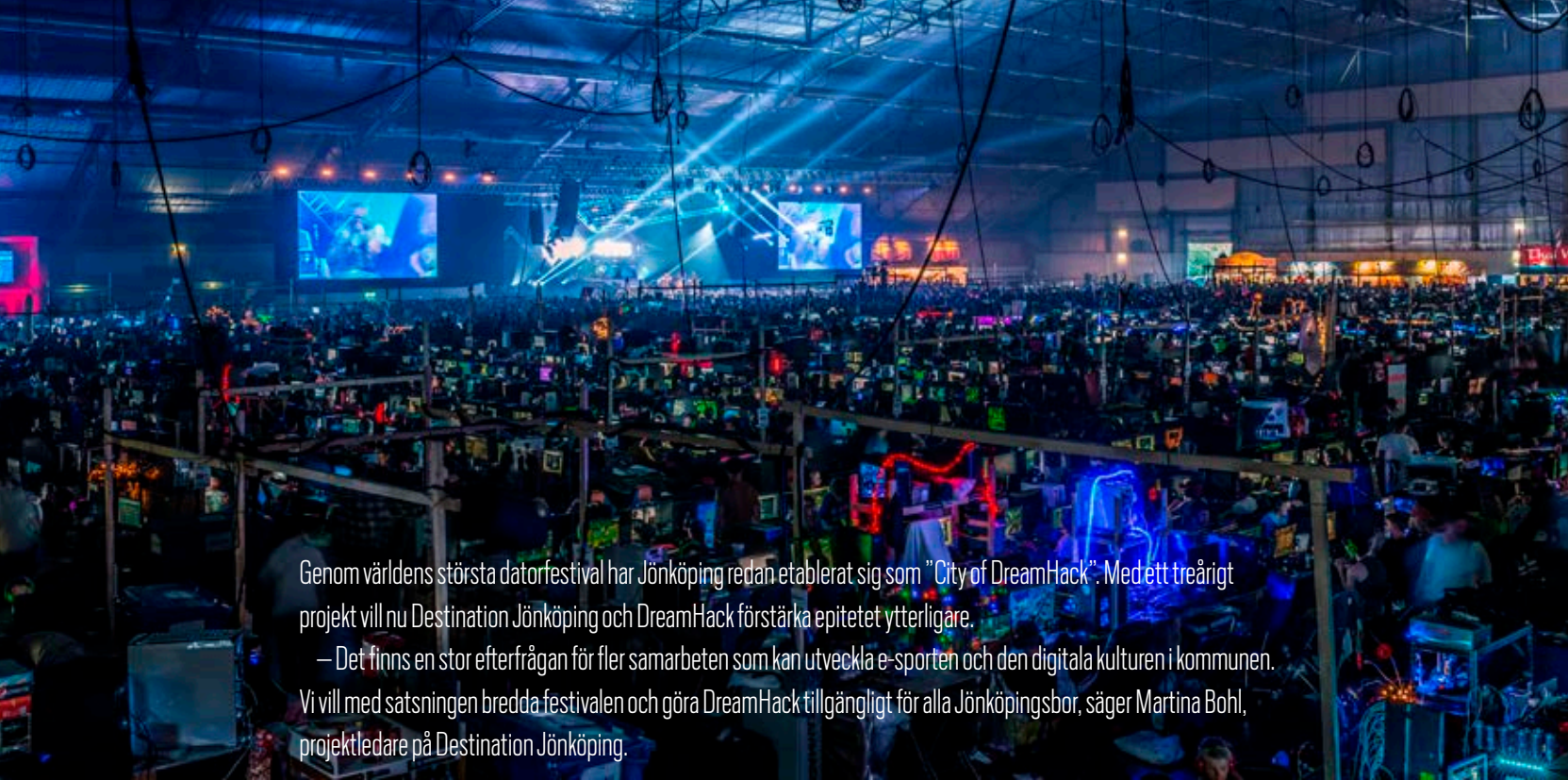
– Fordonsbranschen satsar mycket på utveckling och forskning. Handelsbranschen var tidigt ute med att förstå behoven. Teknikjättar som Google och Facebook spelar såklart också en viktig roll. Och så krydda med den akademiska AI-forskningen som ligger väldigt långt framme.

Ulf hoppas mycket på att AI inom spel ska kliva upp i det där gänget också:

– Koden som styr AI-spelarens strategier skrivs ofta som den gjordes på 90-talet. Jag skulle gärna se bättre AI-spelare. Nu spelar man ju mycket online mot andra personer, men när du vill spela mot en AI-motståndare så är den ofta ganska dålig. Tänk att skapa en motståndare som är starkare och lär sig hur du spelar. Att använda AI för att anpassa spelen utifrån nivån du är på. Eller automatgenerera banor så att ett spel aldrig behöver ta slut till exempel. Här kan AI spela en utökad roll.

Hur ser AI ut inom energibranschen?

– Det kan handla om automatisk fel-detektering och kanske till och med ligga steget före för att byta komponenter innan de gått sönder. Eller att använda AI för att behandla vindkraftverkets insamlade data så att det anpassar sina vingar utifrån vädret och förutsättningarna. Den smarta elmätaren ger ju också möjlighet att anpassa erbjudanden. Överallt där det finns mycket sensorer, mycket data – där kan AI spela en viktig roll. ■

Genom världens största datorfestival har Jönköping redan etablerat sig som "City of DreamHack". Med ett treårigt projekt vill nu Destination Jönköping och DreamHack förstärka epitetet ytterligare.

– Det finns en stor efterfrågan för fler samarbeten som kan utveckla e-sporten och den digitala kulturen i kommunen.

Vi vill med satsningen bredda festivalen och göra DreamHack tillgängligt för alla Jönköpingsbor, säger Martina Bohl, projektledare på Destination Jönköping.

NU SKA JÖNKÖPING BLI "CITY OF DREAMHACK"

Ett normalt år utan pandemi lockar de två festivalerna DreamHack Summer respektive Winter tillsammans över 100 000 besökare.

– I den målgruppen är redan DreamHack i särställning. Det vi vill göra nu är att bredda festivalerna och skapa fler aktiviteter och event även i city. På så vis kan vi nå nya målgrupper och fler kan ta del av den härliga festivalkänslan, säger Martina Bohl.

Hon nämner konserter, lokala företag som skapar egna event, mingel och föreläsningar som några exempel.

– Vi har inspirerats av bland annat Way out West som är en lika pulserande festival utanför området som den är innanför.

SKATTJAKT MED FINA PRISER

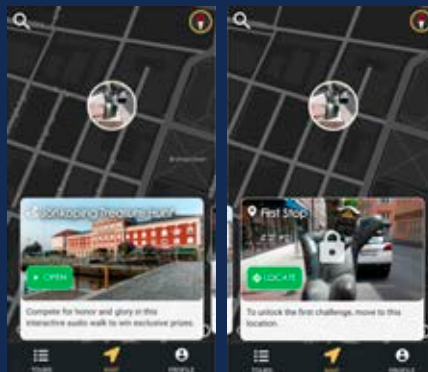
Som ett led i satsningen vill man också utöka från festivalens fyra dagar till en hel DreamHack-vecka.

– Där de inledande dagarna innan själva festivalen på Elmia drar igång är mer inriktade på affärsnätverk, branschträffar

Martina Bohl, projektledare för City of DreamHack, hoppas att satsningen ska göra DreamHack och gamingvärlden tillgänglig för fler.

Spela Skattjakten som du hittar på cityofdreamhack.jkpg.com och vinn ett livstidspass till DreamHack.

och rekryteringsevent till exempel.

Vi känner ett stort intresse från näringslivet och kommer utöka samarbetsformerna. Vi kommer också att försöka skapa aktiviteter mellan festivalerna för att dra nytta av drivet och intresset som finns.

En viktig del i de kommande satsningarna är den nya digitala besökskartan där du på ett interaktivt sätt ska kunna följa festivalens olika delar och se vad som är på gång.

– Den lanserar vi redan nu och har skapat en skattjakt för alla att testa. Första pris är ett livstidspass på alla kommande DreamHack-festivaler i Jönköping!

Skattjakten tar dig med till några platser i Jönköping där du ska besvara frågor för att komma vidare till nästa.

– En rolig utmaning som kombinerar quiz och gamingkänsla. En lokal variant av Pokemon Go skulle man kunna säga.

Så ta en spännande vandring i City of DreamHack i sommar och se om du lyckas låsa upp de olika besökspunkterna! ■

HALLÅ DÄR GLENN LUNELL, AFFÄRSUTVECKLARE PÅ JÖNKÖPING ENERGI: IOT – VAD ÄR DET?

Begreppet IOT har du säkert hört, men vad är det egentligen och varför pratas det så mycket om det? Den och några frågor till ställde vi till Glenn Lunell, affärsutvecklare på Jönköping Energi:

– IOT är en förkortning av "Internet of Things". Namnet är ett samlingsbegrepp på tekniska prylar, verktyg, hjälpmedel och sensorer som går att ansluta till internet. När vi pratar om IOT är det inte främst datorer och mobiler vi menar, utan snarare sådant som annars inte ser ut som en uppkopplad pryl. Egentligen är det inget nytt och vi på Jönköping Energi har arbetat med IOT länge, till exempel när vi läser av din elmätare, berättar Glenn.

Vilken utveckling ser du just nu för IOT?

– Tekniken blir mindre och bättre vilket gör att vi kan koppla upp fler saker och dra fördelar av det. Sensorer och applikationer har också blivit billigare vilket gör att IOT kan användas bredare och skapa fördelar.

Fördelar som till exempel?

– På Jönköping Energi erbjuder vi företag, kommunala förvaltningar och kommunala bolag alltifrån enskilda sensorer och tjänster inom IOT till kompletta system. För dig som medborgare i kommunen och kund hos olika företag kan detta innebära massor med förbättringar i vardagen.

KOPPLA UPP SOPTUNNAN

Ett exempel är att koppla upp ditt återvinningskärl:

– En enkel sensor så kan din tunna tömmas när den börjar bli full istället för på ett fast schema. Eller så kan vi använda IOT till att mäta vägtempera-

”För dig som invånare i Jönköping innebär det en bättre service.”

turen och halkbekämpa när det behövs. Vi kan också använda en sensor för att se om det finns ved på grillplatsen på ditt favoritfriluftsområde så att du kan grilla när du är där.

En annan sak som är möjlig och lämplig att koppla upp för mätning är nivåer i olika flöden:

– Varför inte tillflödena i Vättern för att få varningar om det finns risk för översvämning? Eller presentera badtemperaturen så att du vet om det är kallt att doppa tårna eller ej. Det kan ju också vara bra att veta om det finns en ledig parkeringsplats eller om det är trängsel på en viss plats. Har de offentliga toaletterna på Vätterstranden använts mycket och behöver städas eller är papperskorgen i centrum full?

– Allt detta och mycket mer kan vi hjälpa våra kunder och kommunala förvaltningar med. För dig som invånare i Jönköping innebär det en bättre service samtidigt som det sparar pengar och hjälper oss att förbättra miljön. ■

SOMMAR SPECIAL KRYSSA & VINN!

9				6					
						3	4		
			2	7	8	5			
7				9	6	8			
1		3	4						
									2
		6			7	4	1		
	4				5		8	6	

Sudoku svår
Du hittar lösningen på jonkopingenenergi.se/facit

						3	7	5	
			2		8				
3									6
1				3			8	4	
	6	9	7				3		
	5			8				7	
		7				5	6		
		1			3		2		

Sudoku medelsvår
Du hittar lösningen på jonkopingenenergi.se/facit

BARNKRYSS – VINN BIOBILJETTER

Lös korsordet och lämna ditt svar (det som bildas i ordflätorna) på jonkopingenenergi.se/korsord senast 15 augusti.
Tio vinnare får två biobiljetter var.

					MITT I MOT	KAN MAN STYRA MED	LJUDET SOM HÖRS IGEN SKÅDE-PLATSER	
BÖR VÄL TVÄTT EFTER TVÄTT								HÄR PAPPA 3 TOR NILSSON
DET SOM BLIVIT RENT I MASKINEN				KROPPS-PULSÅDER				
				SKALL MÅTEN				ÄR GRÖNA PÅ GRANEN
RÄKNAS OFTA FÖRST								NATTADE
DEN SKALL LÄGGAS PÅ BORDET	HOP-TRASS-LAT HÄR	KAN VARA MJUK ELLER HÄRD	SÄGS KOSSAN SÄGA	TON ELLER LISA ANDERSON	KAN VARA SÄG I GODISPRÅSE			
		MARIA THOREN	ÄGA	INTE PÅHITTAD	VAR LINA HOS EMIL			
MOT-SATSEN TILL INOMHUS				LÄGGER UN DAN				
				BILLIGARE PRIS				
SÅ KAN MAN ÄTA ÄGGEN				ARNE ROSÉN	KAN MAN GÅ GENOM DÖRR		GROV KVIST	
				INTE VÄR				
TJEJ TILL ADAM		KOMMER EFTER K I ALFA-BETET	KRAFT				DOM	
DE KRAMGOA GOSSE-BJUREN					INTE DEN HÄR UTAN EN			

VUXENKRYSS – VINN BIOBILJETTER

Lös korsordet och lämna ditt svar (det som bildas i ordflätorna) på jonkopingenergi.se/korsord senast 15 augusti.

Tio vinnare får två biobiljetter var.

	
MED KRAFT SKEDE I LIVET KAN FÖR- SÄTTA BERG SÄGS DET SKÄS DET VARA BÄST LIKA I SCHACK SES PÅ SOL- VALLA SÖT OCH SNALL SÖRJA KUL VÄTSKE- MÄTT MÅLBUR TILLTRO FATT SAMLAR AKTIVA KRUBBA SNEDSTEG I LEDNING PADDLAR SIG FRAM TAGIT PÅ KRÄFT- ERNA MADEIRA KOAGU- LERA FÖRFOGA ÖVER GREKER	GÖRA SPRÅNG- FÄRDIG BLÅGGD HÖGST I LEK METALL- ARBETARE MÄTT AV VIKT KOMMA FRAM I VANLIGA FALL OMGER GULA LAGTS IHOP GÅR I SVERIGE ÖVER- FART MITT I RAD PERIODEN DRÖG PÅ MUNNEN TALADE OM LIESKAFLET ANHÄNGARE AV INDISK RELIGION BOMMA GRÖNE VAR DET MÖRKT TA TAG I EKAN TOG FRIDLYST 1000 ÖVERÖST GICK BRUTEN LAPP I LÄPAN OTYPLIGA DELEN LÄNGRE BORT FASAT UDDEN STEG GÄST HYSER LISTIG KORS- ORDS- KUNGEN 2021

Spisvakt som stänger av spisen innan olyckan är framme, påminnelsestöd för den som lätt glömmer samt tillsynstjänster och trygghetslarm kopplade mot larmcentral, anhöriga eller grannen. För alla 35 000 hushåll som har en Stadsnätsbox från Wetternet installerad öppnar sig nu möjligheten att koppla upp sig mot Omsorgsportalen.

NU LANSE- RAS OMSORGSPORTALEN I JÖNKÖPING

– Det finns ofta en tid i livet då man står mellan att vara helt självständig och behöva stöd från kommunens omsorg. Att då, tillsammans med anhöriga, kunna använda digitala omsorgstjänster på egen hand ser många seniorer, funktionsnedsatta och anhöriga som en lättnad i vardagen där man tidigare känt både otillräcklighet och oro, säger Katarina Cervell partneransvarig på Omsorgsportalen.

– 50 procent av alla bostäder i Jönköping har idag en stadsnätsbox. Tjänsterna på Omsorgsportalen går inte via vanlig internetuppkoppling utan via ett separat Valfärdsbroadband – utan några avfarter eller påfarter – mellan den som ska ha informationen och lägenheten där användaren finns beskriver Lennart Jarl, erbjudandeansvarig på Jönköping Energi.

– Till skillnad från traditionella trygghetslarm är tjänsterna på Omsorgsportalen säkert uppkopplade via Valfärdsbroadband så att det verkligen fungerar när det är skarpt läge.

”Omsorgsportalen har en bredd av tjänster.”

FOTO: OMSORGSPORTALEN

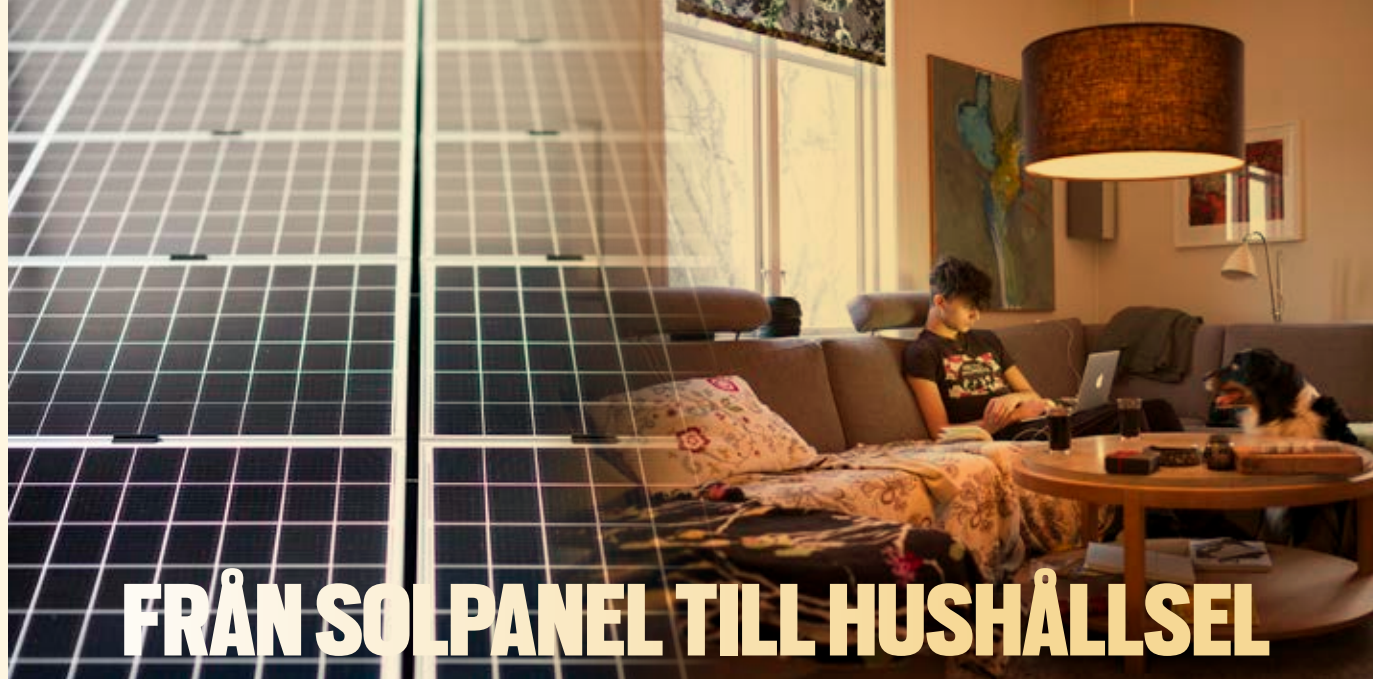
PRIVATPERSONER, KOMMUNER, FÖRETAG

Omsorgsportalen har en bredd av tjänster för att stödja och hjälpa vid olika behov. Utbudet av olika tjänster, enkelheten i att ha allting från beställning, installation, uppkoppling och support samlat på ett ställe är en stor fördel:

– Både privatpersoner, kommuner och företag kan beställa tjänster på Omsorgsportalen. Privatpersoner kan beställa tjänster som tidigare bara varit tillgängliga via kommunen. Kommuner i sin tur kan upptäcka och ta del av nya digitala omsorgstjänster. Bostadsbolag, vårdbolag och andra företag kan använda tjänster för att enkelt anpassa sina bostäder för äldre och funktionsnedsatta, berättar Katarina Cervell.

– Jönköping Energi ska vara en god kraft för ett gott samhälle. Vi går mot en allt mer åldrande befolkning som lever allt längre och då ökar behoven av en god omsorg. Trenden är tydlig att vi vill bo kvar i våra hus och lägenheter så länge vi bara kan och då känns det såklart bra att vara med och bidra till tjänster som underlättar detta, säger Lennart Jarl. ■

Beställ idag. Har du eller någon anhörig till dig ökat behov av omsorg, men vill ändå kunna fortsätta leva som vanligt hemma? På Omsorgsportalen finner du alltifrån tjänster som möjliggör tillsyn för en anhörig till enklare påminnelsestöd för den boende. Tjänsterna kan beställas av både dig som boende eller dig som anhörig på distans. Valfärdsbroadband är inkluderat i alla tjänster och finns uppkopplat för dig som är ansluten till Jönköpings stadsnät Wetternet. [Läs mer och beställ på omsorgsportalen.se](https://omsorgsportalen.se)

FRÅN SOLPANEL TILL HUSHÅLLSEL

— SÅ FUNKAR DET!

Den installerade effekten solenergi ökar kontinuerligt. 2040 beräknas 5–10 procent av Sveriges energibehov tillgodoses av solenergi. Men hur går det egentligen till att omvandla solens strålar till energi att driva din brödrost?

1. Solpanelerna gör el av solens energi
Först monteras solpanelerna på lämplig plats. När solens strålar träffar solcellerna omvandlas de till elektrisk energi. När solen lyser på solcellen blir ovansidan negativt laddad och undersidan positivt laddad, vilket genererar en likström. En enskild solcell ger ganska låg spänning, så flera solceller seriekopplas för att skapa en solpanel. En solpanel består alltså av flera sammankopplade solceller.

2. Växelriktaren omvandlar likström till växelström

För att kunna använda elen som solcellerna producerar omvandlas den till växelström i en växelriktare. Växelströmmen kan sedan användas i husets vägguttag med 230V spänning.

3. Elen fördelas via elcentralen

När din producerade solenergi omvandlats i växelriktaren fördelas den av elcentralen dit den behövs. Till exempel går det el till kyl- och frys, lampor och elektriska apparater som är igång.

4. Överskottsel matas ut på elnätet

Den el som inte används direkt i huset matas ut på elnätet så att den inte går till spillo. Det överskott som du matat ut används senare av t ex dina grannar och andra som köper el från elnätet.

5. Din elmätare håller koll på din förbrukning

Den el du inte använder kan du sälja. Eller så lagrar du värdet av överskottet med tjänsten Lagra Sol. Din elmätare håller koll på hur mycket el du använder själv och hur mycket du säljer vidare.

LAGRA SOL – FLYTTA SOMMARÖVERSKOTTET TILL VINTERHALVÅRET

Med tjänsten Lagra Sol kan du som har solceller (och ett elhandelsavtal med Jönköping Energi) spara på värdet av det överskott som produceras när solen är som mest effektiv under sommaren. Du kan sedan använda värdet av det överskottet du lagrat till ett mervärde under vinterhalvåret, då din förbrukning och kostnad vanligtvis är högre.

Elförbrukningen på sommaren är oftast låg. Genom denna tjänst kan du dra nytta av dina solceller fullt ut och få en jämnare kostnadsbild över hela året. Teckna tjänsten enkelt på jonkopingenenergi.se/lagrasol

- Dra nytta av ditt egenproducerade sommaröverskott till vintern och jämna ut kostnadsbilderna med lägre elfaktura under vinterhalvåret.
- Du slipper spekulera kring elpriset genom att du får tillbaka det du lagrat till ett mervärde med ett fast påslag på 10 öre/kWh.
- Det finns idag ingen prisvärd och småskalig batteriteknik som kan ta hand om energin.
- Du får möjlighet till säsongslagring, att lagra över årstiderna, vilket inte är möjligt med ett batteri.
- Jämfört med ett batterilager är det investeringsfritt, smidigt och enkelt.

TÄVLA OCH VINN ELCYKEL

Vill du utmana dig i att göra aktiva val för en mer hållbar livsstil? Gör hållbarhetsbingo i sommar! Kryssa i de saker du gjort i bingot under sommaren. När du fått bingo eller fyllt i hela bingobrickan tar du ett foto på brickan och en bild när du genomför en av aktiviteterna på bingot. Skicka in bilderna senast den 15 augusti 2021 i tävlingsformuläret på: jonkopingenenergi.se/tavling

Alla kan göra något! Spela Hållbarhetsbingo i sommar!

B I N G O

Plocka skräp från en strand du besöker i sommar.

Minska matsvinnet, märk en hylla i kylskåpet med "ät snart".

Se över din sopsortering så du sorterar ut allt avfall hemma.

Få en kompis att också spela hållbarhetsbingo.

Ät en vegetarisk måltid.

Hyr eller låna utrustning i sommar istället för att köpa nytt.

Ta en härlig sommarpromenad.

Laga en sak hemma som är trasig.

Rensa och skänk bort något du inte använder.

Ge dig själv en klapp på axeln för att du gör hållbara val.

Skippa engångsmaterial, ta med egen servis till picknicken.

Odling av växt som bin gillar på balkong eller i trädgård.

Ladda ner vår app och se över din förbrukning.

Lufttorka istället för torktumla din nästa tvätt.

Dra ur mobil-laddare när du ska sova.

Ta en digital fika med någon du inte brukar fika med.

Välj tre ekologiska varor nästa gång du handlar.

Räkna ut ditt klimatavtryck på t ex [wwf.se](https://www.wwf.se)

Cykla eller åk kollektivt.

Utmana dig själv, hitta på något du inte brukar göra.

Sätt upp ett insekshotell.

Låna ut en bok du läst klart till någon.

Ge beröm eller säg något positivt till en person.

Borsta tändarna med avstängd kran.

Handla en vara på secondhand istället för att köpa en ny.

CHANS ATT VINNA ELCYKEL!

TIPS!
Dela aktiviteterna på Instagram genom att tagga ditt inlägg med: [#engodkraft](https://www.instagram.com/engodkraft)

Vinnare kontaktas och presenteras på Jönköping Energis Facebooksida senast den 29/8.

JURYS BESLUT KAN INTE ÖVERKLASAS. EVENTUELL VINSTSKATT BETALAS AV VINNAREN. LÄS MER OM TÄVLINGEN OCH VINSTEN PÅ [JONKOPINGENERGI.SE/TAVLING](https://jonkopingenenergi.se/tavling)

Trevlig läsning från Jönköping Energi, en god kraft för ett gott samhälle.

Gilla oss på Facebook Följ oss på Instagram Ladda ned App, sök på Jönköping Energi LinkedIn